

МІСТО ЛІОН (ФРАНЦІЯ) БУДУЄ ОДРАЗУ ДВІ НОВІ ТРАМВАЙНІ ЛІНІЇ. ПОДРОБИЦІ ПРОЄКТІВ

Серія навчально-практичних публікацій щодо успішних практик. Випуск №11 від 19 березня 2024 року.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Французьке місто Ліон має населення близько 520 тисяч осіб. Це місто у першій половині 20-го століття вже мало трамвайну мережу, але, як і багато інших міст, у 1950-х роках ліквідувало її на користь автобусів. У 1990-х роках помилку було усвідомлено й виправлено: у 2001 році Ліон запустив вже нову, модерну трамвайну мережу. У 2022 році місто мало 73 км колій, 103 станції, а трамваї перевозили понад 95 мільйонів пасажирів на рік (дані 2019 року), однак влада на цьому не зупиняється. Цьогоріч місто будує одразу дві нові трамвайні лінії. В Україні теж є міста, які втратили (або майже втратили) свої трамвайні мережі, або такі, яким вже давно потрібно будувати нові лінії. Ліон — чудовий приклад для мрій та натхнення про світле транспортне майбутнє міст України.

Команда ГО "Vision Zero"

Ліон, одне з міст із чудовим електричним громадським транспортом, незабаром побачить розширення своєї трамвайної мережі. Невдовзі розпочнеться будівництво двох нових трамвайних ліній, Т9 і Т10, які доповнять 7 наявних маршрутів та лінії "Rhonexpress" [лінія трамвая-поїзда, що поєднує місто та аеропорт — прим.ред.]. План розширення мережі продовжує реалізовуватися швидкими темпами: останні дві лінії, Т6 і Т7, відкрилися 22 листопада 2019 року та 1 лютого 2021 року відповідно.

ЛІНІЯ Т9

Починаючи з 2026 року, нова трамвайна лінія Т9 з'єднає мультимодальний вузол Воль-ан-Велен - Ла-Суа з вузлом Шарпен приблизно за 35 хвилин, з'єднавши університетський кампус, центри вищої освіти Воль-ан-Велен та райони на південь і північ від Воль-ан-Велен і полегшивши сполучення в цьому районі.

Нова лінія має на меті підтримати оновлення районів, які вона перетинає, зокрема, таких кварталів, як Ла-Суа у Воль-ан-Велен, північ Воль-ан-Велен, включно зі східними

кварталами, центр міста, а також Мас-дю-Тауро, Ле-Буер і Сен-Жан у Вільєрбанні; середовище проживання покращиться завдяки модернізації та озелененню громадських просторів, прокладанню нових тротуарів і велосипедних доріжок.

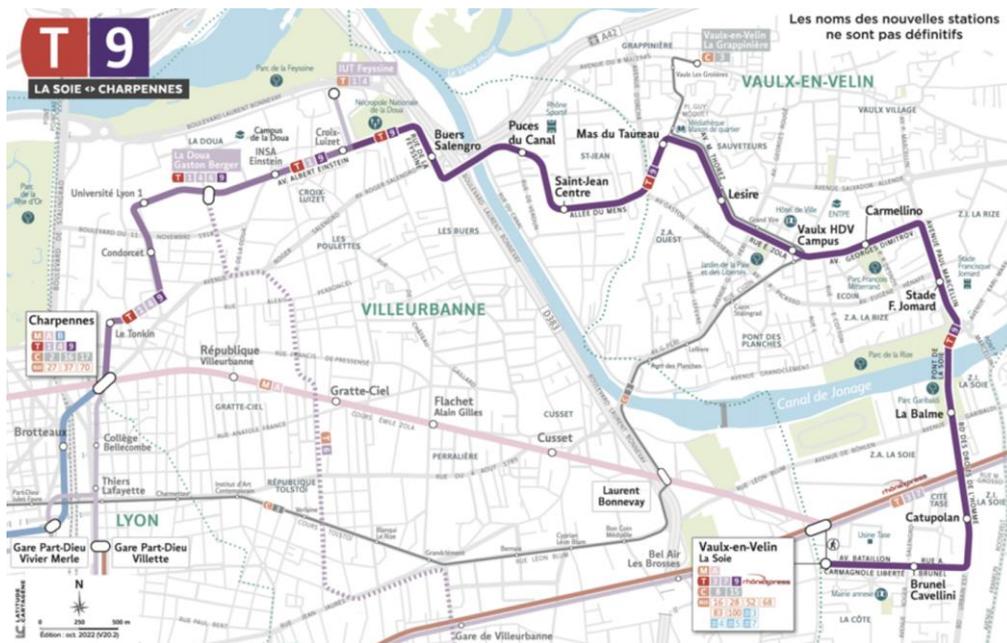

Схема нової лінії Т9 у Ліоні

Завдяки обраному маршруту лінія Т9 надасть можливість швидко дістатися до центру Ліона, створюючи пересадку з лініями метро А і В та трамвайними лініями Т1, Т4, Т3, Т7, "Rhonexpress" і майбутнім продовженням лінії Т6.

Лінія матиме довжину 11,3 км, з яких 8,8 км буде побудовано, і міститиме 12 нових станцій. Розклад руху передбачає рейси кожні 10 хвилин у години пік. До 2030 року очікується близько 38

тисяч пасажирів на день. На реалізацію проєкту виділено 290 мільйонів євро.

До початку інфраструктурних робіт на лінії, запланованих на середину 2024 року, проводяться підготовчі роботи з перенесення, реконструкції або модернізації підземних мереж для очищення стічних вод, водопостачання, газу, електроенергії, централізованого тепlopостачання та інших відповідних послуг.

"Sytral Mobilités" приділятиме особливу увагу безпеці на місці та впливу на місцевих підприємців і мешканців. Таким чином, доступ буде збережено на час проведення робіт, навіть за допомогою тимчасових пристроїв.

Роботи з будівництва лінії Т6 на вулицях Ліона

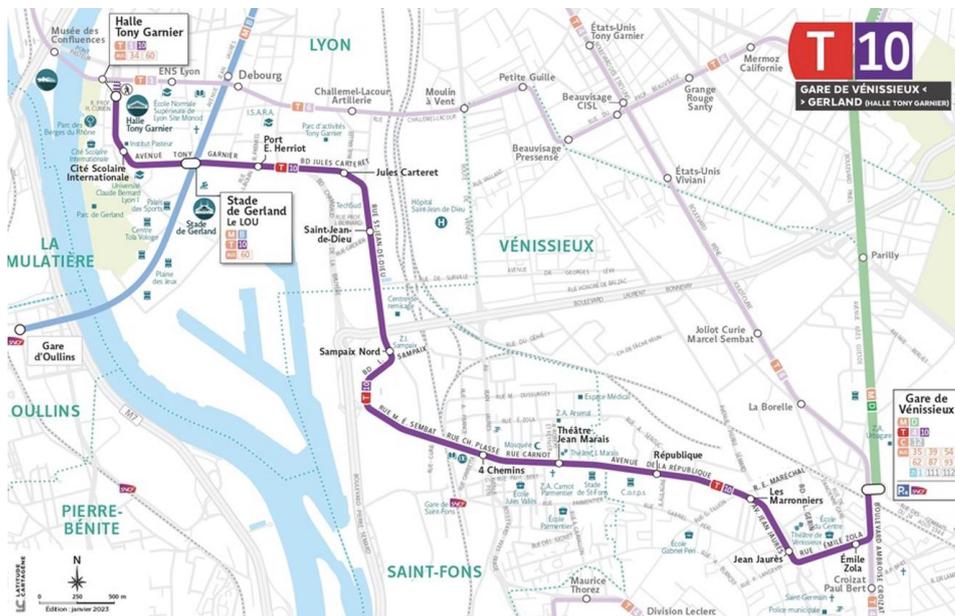
Під час етапів робіт, які виконуються під керівництвом "Sytral Mobilités", особлива увага буде приділятися пошуку найкращих рішень для підтримки місцевих жителів та економічної діяльності, на яку впливають роботи. З цією метою "Sytral Mobilités" впровадила важливу систему інформування про хід робіт:

- Присутність на території: два представники підтримуватимуть зв'язок з місцевими жителями та власниками магазинів до запуску лінії. Вони вже зустрілися з власниками магазинів та мешканцями вздовж маршруту, щоб представити проєкт та відповісти на їхні запитання;
- Друковані матеріали: лист про проєкт буде розповсюджуватися серед усіх місцевих жителів уздовж ділянки на кожному основному етапі проєкту. Створено додаткову систему місцевих листів для передачі цільової та своєчасної інформації;
- Онлайн-комунікація через спеціальну сторінку в щомісячному цифровому журналі "Mobiles" та на сторінках "Sytral Mobilités" у соціальних мережах, а також інформацію в режимі реального часу;
- Комунікація на маршрутній мережі, щоб інформувати користувачів у режимі реального часу про хід роботи над будівництвом та адаптацію мережі TCL до них (аудіооголошення, екрани iTCL тощо).

На місцях також будуть встановлені вказівники, які інформуватимуть людей про збереження доступу до підприємств або схеми руху.

ЛІНІЯ Т10

Але на цьому новини не закінчуються. До 2026 року також буде побудована нова лінія Т10, яка з'єднає пересадковий вузол на Гар-де-Венісьє (метро D, трамвай Т4 та інші) з так званим сектором Жерлян як додаткове перехресне сполучення, з кінцевою на станції "Halle Tony Garnier" на наявній трамвайній лінії Т. У 8-кілометрову нову лінію, де в майбутньому очікується 22 тисяч пасажирів щодня, буде інвестовано 250 мільйонів євро.

Лінія Т10 сприятиме переплануванню районів Венісьє та Сен-Фон, перетворенню пріоритетних районів Арсенал та Карно Парментьє, включених до "Нової національної програми оновлення міст", а також розвитку районів економічної та промислової активності.

Як і всі структурні проєкти "Sytral Mobilités", будівництво трамвайної лінії Т10 супроводжуватиметься створенням велосипедної та пішохідної інфраструктури вздовж усього маршруту.

Схема нової лінії Т10 у Ліоні

Цей проєкт отримав фінансову підтримку від водного агентства "Rhône Méditerranée Corse" розміром майже 1,3 мільйона 000 євро без ПДВ. Водне агентство — це державна установа, яка займається охороною водних ресурсів та довкілля. Воно збирає податки на воду, що сплачуються всіма користувачами, і реінвестує їх у власників проєктів (місцеві органи влади, промисловців, фермерів та асоціації) відповідно до пріоритетів, визначених у програмі "Збережемо воду на 2019-2024 роки".

Візуалізація майбутнього вигляду вулиці на ділянці лінії Т10 в Ліоні

Що стосується рухомого складу, "Alstom" незабаром поставить до Ліону перший із 35 семисекційних 44-метрових вагонів "Citadis", необхідних для обслуговування двох нових ліній, а також майбутнього продовження Т6.

ДОВІДКА ВІД ГО "VISION ZERO"

"Transports en commun Lyonnais" (TCL) — комерційна назва мережі громадського транспорту метрополії Ліона, що складається з 58 муніципалітетів громади, муніципалітетів Ест-Ліон та сім сусідніх муніципалітетів департаменту Рона, які об'єднують приблизно 1,4 мільйона мешканців. Це друга французька мережа міського громадського транспорту. "SYTRAL Mobilités" є організатором і власником бренду TCL. Приватна компанія "Keolis Lyon", дочірня компанія групи "Keolis", є оператором майже всієї мережі в рамках зобов'язання з наданням громадських послуг (PSO).

Оператор обслуговує чотири лінії метрополітену, зокрема дві автоматизовані лінії (лінії В і D) та одну гібридно-зубчасту лінію (лінія С), дві лінії фунікулера, сім трамвайних ліній (лінія "Rhônexpress" не є частиною мережі TCL), 134 автобусні маршрути, з них 25 з посиленням режимом руху, та дев'ять тролейбусних ліній, три нічні лінії "Pleine Lune", а також два автобусні маршрути на вимогу.

Цей матеріал є перекладом з англійської мови статті "T9 and T10, two new trams lines in Lyon", отриманої на сайті "Sustainable Bus" 5 березня 2024 року за адресою: <https://www.sustainable-bus.com/trolleybus-tramway/t9-and-t10-two-new-trams-lines-in-lyon/> Переклад здійснено командою ГО "Vision Zero" у 2024 році. В разі змін чи неточностей, автори не несуть відповідальності та просять звертатися до офіційних джерел інформації